

Franken advocaten

www.frankenadvocaten.eu

• Projectontwikkelingsovereenkomsten • GIW-procedures • Huurrecht bedrijfs- en woonruimte • Erfpacht, erfdienstbaarheden, opstal- en appartementsrechten • PPS • Aanbestedingsrecht • Staatssteun • Grondbeleid • Structuurvisies, bestemmingsplannen en ontheffingen • Bouw-, aanleg-, gebruiks-, en monumentenvergunningen • Milieuvergunningen, meldingen en nadere eisen • Bodemverontreiniging, sanering en kostenverhaal

Bestuursrecht

Hoge Raad: handelen zonder vergunning kan rechtmatig zijn

Handelen zonder vergunning is volgens ons hoogste rechtscollege niet onrechtmatig als nadien een vergunning wordt verleend waarin het concrete handelen van betrokkene wordt toegestaan. Als namelijk 'met voldoende mate van zekerheid' is te verwachten dat de vergunning zal worden verleend, kan dit handelen als geoorloofd worden gezien. De Hoge Raad wees arrest op 2 september 2011.

De Stichting Afvaloven NEE te Harlingen strijdt al jaren tegen afvalverwerkingsinstallatie Omrin, de maatschappelijke weerstand is groot. Het college van gedeputeerde staten van Friesland heeft Omrin in 2008 vergunning verleend om de brandbare fractie van het afval die na scheiding overblijft te verwerken in een zogenaamde 'ReststoffenEnergieCentrale' (REC). De Stichting had daar beroep tegen ingesteld en de Afdeling bestuursrecht-

spraak van de Raad van State had die vergunning vernietigd op 13 januari 2010. Gelet op de ligging van de centrale in de directe omgeving van een natuurgebied (Waddenzee) en woonbebouwing in Harlingen had aanvrager onder andere beter onderzoek moeten doen naar verspreiding van emissies, op grond waarvan wellicht andere voorzieningen getroffen zouden moeten worden of zelfs de aanvraag geweigerd zou moeten worden. Inmid-

dels was Omrin echter wel al feitelijk begonnen met de bouw van de centrale op grond van de in 2009 verkregen bouwvergunning. De dag na de uitspraak heeft de Stichting daarom direct een handhavingsverzoek gedaan, waarop het college van gedeputeerde staten dit verzoek op 9 maart 2010 afwees.

In kort geding vorderde de Stichting vervolgens bij de rechtbank in Leeuwarden een bevel tot staking van

de bouw van de REC totdat Omrin over een geldige milieuvergunning zou beschikken. Die vordering werd door zowel de voorzieningenrechter als het hof afgewezen, omdat verwacht werd dat de milieuvergunning alsnog verleend zou kunnen worden. De Afdeling had immers in hun visie geoordeeld dat de aanvraag 'slechts op een aantal punten' behoefde te worden aangepast. In beide instanties werd de voortzetting van de bouw daarom niet onrechtmatig geoordeeld.

Daarop stapte de Stichting naar de Hoge Raad. De Hoge Raad borduurde

echter voort op zijn eigen arrest van 3 november 2000, waarin was geoordeeld dat handelen zonder vergunning niet onrechtmatig is als 'nadien een vergunning wordt verleend waarin het concrete handelen van betrokkene wordt toegestaan'. Volgens de Hoge Raad was ook in dit geval zo'n situatie aan de orde. Nu met voldoende mate van zekerheid was te verwachten dat een vergunning zou worden verleend waarbij het betrokken handelen zou worden toegestaan, kan ervan worden uitgegaan dat dit handelen in dit opzicht geoorloofd is. In de vergunning

worden immers de normen neergelegd waaraan de vergunninghouder zich in zijn concrete geval heeft te houden om geen onaanvaardbare inbreuk te maken op de belangen die met het vergunningvereiste worden gediend (zoals het milieubelang en de belangen van omwonenden). Ook uit proceseconomische overwegingen is het arrest begrijpelijk: de bouw van de centrale was immers op het moment van de laatste uitspraak voltooid en in werking. In een eventueel verwijzingsgeding zou de vordering om die reden alsnog zijn afgewezen.

Nieuwsflits

... Het zogenaamde 'Veegbesluit' is op 9 september jl. gepubliceerd. Daarin zijn alle correcties en vereenvoudigingen van het Bouwbesluit 2012 opgenomen, die in de Kamerbehandeling aan de orde zijn geweest. ...

Ruimtelijke Ordening

Gemeente handelt niet in strijd met het vertrouwensbeginsel

Op 14 september jl. heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State beslist over de bouw van een moskee in de Naaldwijkse nieuwbouwwijk Hoogeland. Volgens de Afdeling heeft de raad van de gemeente Westland niet in strijd met het vertrouwensbeginsel gehandeld toen zij de mogelijkheid tot het oprichten van een gebedshuis uit het ontwerpbestemmingsplan heeft verwijderd.

De gemeenteraad heeft op 23 juni jl. het bestemmingsplan 'Hoogeland' vastgesteld. In tegenstelling tot het door het college van burgemeester en wethouders opgestelde ontwerpplan is in het plan geen mogelijkheid tot het oprichten van een gebedshuis opgenomen. Tegen dit besluit heeft de moskeevereniging beroep ingesteld bij de

Afdeling. Volgens de moskeevereniging heeft de gemeenteraad gehandeld in strijd met het vertrouwensbeginsel. De Afdeling overweegt hieromtrent dat in het algemeen geen rechten kunnen worden ontleend aan toezeggingen die zijn gedaan door niet ter zake beslissingsbevoegden. De bevoegdheid tot het vaststellen van een

bestemmingsplan berust bij de gemeenteraad en niet bij het college van burgemeester en wethouders. Bovendien heeft de moskeevereniging niet aannemelijk gemaakt dat door of namens de gemeenteraad verwachtingen zijn gewekt dat het plan in de mogelijkheid tot oprichting van een gebedshuis zou voorzien. De omstandigheid dat

Vervolg Ruimtelijke Ordening

het ontwerpplan hierin voorzag, biedt geen grond voor een dergelijke verwachting. Verder overweegt de Afdeling dat de gemeenteraad bij de belangenafweging naast de ruimtelijke as-

pecten ook het draagvlak bij omwonenden mag betrekken. Dit is niet in strijd met verbod van vooringenomenheid.

Aldus volgt uit deze uitspraak dat

nooit verwachtingen mogen worden ontleend aan door het college van burgemeester en wethouders opgestelde ontwerpplannen.

Nieuwsflits

... Wegens invoering van het Bouwbesluit 2012 heeft de VNG heden haar modelbouwverordening gewijzigd en beschikbaar gesteld aan haar leden. ...

Bestuursrecht

Wetsvoorstel Nadeelcompensatie en schadevergoeding bij onrechtmatige besluiten

Het wetsvoorstel tot Aanvulling van de Algemene wet bestuursrecht met bepalingen over nadeelcompensatie en schadevergoeding bij onrechtmatige overheidsdaad, de Wet nadeelcompensatie en schadevergoeding bij onrechtmatige besluiten, is op 2 februari 2011 aan de Tweede Kamer aangeboden. Wat is momenteel de stand van zaken met betrekking tot dit wetsvoorstel?

Op 23 augustus jl. heeft de Tweede Kamer een nota naar aanleiding van het verslag van de vaste commissie voor Veiligheid en Justitie van de bij het wetsvoorstel betrokken ministers ontvangen. Uit deze nota blijkt dat alle fracties de strekking en doelstelling van het wetsvoorstel onderschrijven. Verder zijn door de leden van de vaste commissie enkele kritische vragen gesteld over bepaalde aspecten van het wetsvoorstel. Een aantal leden merkt op dat een van de doelen van het wetsvoorstel is om de rechtsgang van de burger te verbeteren in het geval hij schade heeft ondervonden van overheidsbeslissingen en vraagt zich af op

welke wijze dat voornemen zal worden tegengewerkt als gevolg van de voorgenomen substantiële verhoging van de griffierechten in het civiele – en bestuursrecht. Hierop wordt geantwoord dat met het wetsvoorstel een einde wordt gemaakt aan de onduidelijkheden voor burgers in het geval zij schadevergoedingen willen verkrijgen, zodat minder geld hoeft te worden uitgegeven aan juridische bijstand in de procedure. Daarnaast volgt geen bezwaar – of beroepsprocedure meer als de benadeelde een toegekende schadevergoeding te laag vindt of als het bestuursorgaan weigert schade te vergoeden. In dat geval kan de be-

langhebbende de schadeclaim direct op een snelle en eenvoudige wijze bij de rechter aanhangig maken en krijgt hij relatief snel een definitief oordeel.

Verder wordt door een aantal leden van de commissie gevraagd hoe het zit met de taakverdeling tussen de burgerlijke rechter en de bestuursrechter. Er wordt geantwoord dat het wetsvoorstel als uitgangspunt kent dat de bestuursrechter en de burgerlijke rechter in beginsel ieder exclusief bevoegd zijn te oordelen over bepaalde schadezaken. De omvang van deze bevoegdheid ten aanzien van schadezaken wordt in het wetsvoorstel bepaald door de aard van het materiële

Vervolg Bestuursrecht

rechtsgebied waarop het schadeveroorzakende besluit betrekking heeft.

Het artikel 8:89 bevat in de leden 3 en 4 een voorziening die verhindert dat de belanghebbende tijdens de proce-

dure van rechter wisselt. Indien de burger eenmaal voor een bepaalde rechter heeft gekozen, kan hij niet bij de andere rechter terecht. Dit is alleen mogelijk na het einde van een be-

stuursrechtelijke of civiele procedure. De rechter is dan wel gebonden aan het oordeel van de andere rechter over de hem gevorderde schadevergoeding.

Nieuwsflits

... Tot 1 oktober a.s. kunnen nieuwe projecten voor de vierde tranche van de Crisis- en herstelwet worden ingediend. Dit moet gaan om projecten met nationale betekenis die bijdragen aan duurzame en economische ontwikkeling en innovatief zijn. ...